

АНТОНІН (Грановський Олександр Андрійович; 21. 11. 1860, Полтав. губ. — 14. 01. 1927, Москва) — церковний діяч. Закін. Київ. духовну академію (1891). 1892–99 — викладач, інспектор, ректор у різних духов. навч. закладах. 1899–1903 — цензор С.-Петербур. духов. цензур. комітету. 1903 захистив магістер. дисертацію, присвяч. реконструкції тексту Старозаповіт. апокриф. книги Варуха, високо оцінену богословами. Того ж року

висвяч. на єпископа Нарвського, вікарія С.-Петербур. єпархії. 1906 звільн. за відмову поминати у богослужінні імператора Миколу II як «самодержавнішого». 1913–17 — єпископ Владикавказький. Звільн. за станом здоров'я. Перебував у Моск. Богоявлен. монастирі. 1920–21 з єпископом А. листувалася Всеукр. православна церк. рада, запрошуючи його переїхати в Україну. На травневому церк. з'їзді Київщини (1921) А. обрано заст. Київ. митрополита. Однак до Києва він не прибув. Єпископ А. брав активну участь в організації т. зв. Живої Церкви (1922), пізніше очолив Союз Церк. відродження. Ініціював велику кількість літургіч. новацій, негативно сприйнятих більшістю сучасників. 15 квітня 1924 патріарх Тихон заборонив йому священнослужіння і віддав до церк. суду.

Основні твори

Книга пророка Варуха. С.-Петербург, 1903.

Рекомендована література

1. Левитин-Краснов А., Шавров В. Очерки по истории русской церковной смуты. Москва, 1996;
2. Цыпин В. История Русской Православной Церкви. 1917–1997. Москва, 1997;
3. Архивы Кремля: В 2 кн. Кн. 1. Политбюро и церковь. 1922–25. Москва; Новосибирск, 1997.

[А. В. Стародуб](#)

Бібліографічний опис:

Антонін / А. В. Стародуб // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-42973>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).